

9. møde.

Tirsdag den 15. oktober kl. 13.30.

Formanden: I skrivelse af 13. d. m. meddeler hospitalsarbejder *Leon Laurson*, at han er villig til at indtræde i folketinget som midlertidigt medlem i anledning af den medlem af folketinget *Axel Ivan Pedersen* tilståede orlov.

I skrivelse af 11. oktober meddeler ministeren for kulturelle anliggender, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om fællesantenneanlæg m. v.

Det er meddelt mig, at medlem af folketinget *Simonsen* ønsker at udtræde af udvalget angående forslag til lov om stempelafgift, udvalget angående forslag til lov om retsafgifter og forslag til lov om ændring af forskellige lovbestemmelser om retsafgift m. v. og udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. Til at indtræde i de nævnte udvalg i stedet for *Simonsen* har vedkommende gruppe udpeget *Langkilde*, som herefter er valgt.

Medlem af folketinget *Ove Hansen* har meddelt mig, at han ønsker til handelsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Vil ministeren medvirke til, at beløbsrammen for ydelse af statsgaranti for lån til bygning af småskibe (coastere) forhøjes?“

Spørgsmålet vil blive optaget på dagsordenen for tingets spørgetid i morgen.

Skriftlig fremsættelse af lovforslag.

Ministeren for kulturelle anliggender (K. Helweg Petersen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om fællesantenneanlæg m. v.

I de senere år er der her i landet etableret et stort antal fællesantenneanlæg, over hvilke radiofoni- og fjernsynsudsendelser pr.

tråd fordeles til en større kreds af modtagere, f. eks. beboerne af en ejendom i en karré eller en bydel. Benyttelsen af sådanne anlæg giver bl. a. bedre modtageforhold end dem, der kunne opnås ved anvendelsen af individuelle antenner.

Trådfordelingsanlæg har for så vidt været kendt her i landet i mange år. I årene op til 2. verdenskrig blev der under betegnelsen radiocentraler således etableret en række trådanlæg til fordeling af lydudsendelser til private. Disse centraler indrettedes således, at der fra et centralt beliggende modtageranlæg blev ført ledninger frem til hver enkelt af centralens abonnenter, der til modtagning af radiostoffet kun behøvede at anskaffe sig en højttaler. De særlige forhold under krigen og den påbegyndte anvendelse af ultrakorte bølger med deraf følgende bedre modtageforhold bevirkede imidlertid, at radiocentralerne på ny blev nedlagt.

Med fjernsynets voldsomme udvikling er anvendelsen af fællesantenneanlæg atter blevet aktuel, og i dag er sådanne anlæg en normal installation i de fleste nye større ejendomme.

Anvendelsen af fællesantenneanlæg indebærer mange fordele. Dels giver anlæggene som nævnt seerne og lytterne mulighed for teknisk bedre modtagning, dels vil udgiften for den enkelte også være mindre, samtidig med at man undgår en skæmmende „skov“ af antenner på hver enkelt ejendom.

Selv om teknologien sætter visse grænser for anlæggenes størrelse, når man alene anvender det gængse fællesantennemateriel, går tendensen i dag til en vis grad imod større anlæg.

Gennem de sidste 5 år har generaldirektoratet for post- og telegrafvæsenet udstedt måleattest for 400-500 fællesantenneanlæg i enkeltejendomme pr. år, og for så vidt angår anlæg, som omfatter flere ejendomme, har generaldirektoratet i de sidste 3 år givet tilslutning til årligt 10-20 anlæg. Det overvejende antal af de sidstnævnte anlæg har omfattet områder med parcel- eller rækkehusbyggeri; herudover findes der i København omegn adskillige fællesantenneanlæg i etagebyggeri med flere hundrede abonnenter tilsluttet samme anlæg. I 1965 blev der meddelt tilslutning til etablering af et anlæg i Rudkøbing, som angiveligt skulle omfatte

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

hele byen; så vidt vides er der indtil nu dog kun tilsluttet et begrænset antal abonnenter.

I udlandet er der enkelte steder etableret trådfordelingsanlæg, hvor der inden for begrænsede områder er tilsluttet flere tusinde abonnenter.

Ved siden af de tekniske, økonomiske og æstetiske hensyn, som kan tilgodeses ved etablering af fællesantenneanlæg, vil anlæggene tillige kunne anvendes til fordeling af lokalt indkoblede lyd- og billedprogrammer, som tilføres anlægget i de sædvanlige frekvensområder, og som vil kunne opfanges af de lyttere og seere, som er tilsluttet anlægget. Da programmer af denne art vil kunne produceres centralt og fremsendes i form af lydband eller fjernsynsfilm til spredning over lokale fællesantenneanlæg i hele landet, er forudsætningerne således til stede for udviklingen af et nyt massekommunikationsmiddel, der stort set indebærer samme muligheder for påvirkning af befolkningen, som de trådløst fordelte radiofoni- og fjernsynsprogrammer.

Som anført i bemærkningerne til lovforslaget har man — bl. a. i et under ministeriet for kulturelle anliggender nedsat udvalg — overvejet de juridiske problemer, som er knyttet til etableringen og benyttelsen af fællesantenneanlæg.

Som led i disse overvejelser har man undersøgt, om den eneret til radiospredning, som efter § 1 i lov nr. 215 af 11. juni 1959 om radiospredning er tillagt Danmarks radio, ud over trådløs spredning (æterbølger) tillige omfatter spredning af programstof ved hjælp af trådanlæg. Som resultat af overvejelser er man nået til, at det på baggrund af ordlyden af og bemærkningerne til radiospredningslovens § 1 må antages, at bestemmelsen alene omfatter trådløs radiospredning, hvilket indebærer, at der i medfør af denne bestemmelse ikke vil kunne gribes regulerende ind over for privat programvirksomhed over trådfordelingsanlæg.

Da radiospredningsloven som nævnt ikke kan antages at omfatte udsendelse pr. tråd, og da der i henhold til den tekniske lovgivning antagelig kun kan stilles tekniske vilkår, kan det formentlig fastslås, at der efter den nugældende retstilstand ikke er hjemmel til at gribe regulerende ind med hensyn til ind-

holdet af det programstof, som spredes over trådfordelingsanlæg.

Der består derfor en mulighed for, at den eneret, der er gældende for Danmarks radio med hensyn til spredning af radio- og fjernsynsprogrammer, rent faktisk vil kunne undergraves gennem benyttelsen af fællesantenneanlæg til fordeling af private udsendelser, herunder reklameprogrammer.

Som bekendt er spørgsmålet om bibeholdelse af Danmarks radios monopolstilling ligesom spørgsmålet om reklame i udsendelserne blandt de problemer, som skal tages op til drøftelse i den nedsatte radiokommission, og af hensyn til kommissionens og eventuelt senere regeringens og folketingets stillingtagen til disse principielle spørgsmål kan det formentlig næppe være rigtigt at forholde sig passiv over for en retstilstand, der som den nugældende åbner mulighed for, at disse drøftelser bliver foregrebet gennem den tidligere beskrevne tekniske udvikling.

Lovforslaget, der som anført i bemærkningerne har været forelagt radiokommissionen, er således ikke udtryk for nogen stillingtagen til de principielle spørgsmål om opretholdelse af Danmarks radios monopolstilling og reklame i udsendelserne. Det foreslåede udkast kan på en måde betegnes som midlertidigt, for så vidt som det alene sigter på indtil videre at opretholde den tilstand, der har udviklet sig på baggrund af den gældende radiospredningslov, således at privat producerede radio- og fjernsynsprogrammer ikke over fællesantenneanlæg fordeles til private hjem.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål om fremme af forespørgsel til statsministeren af Kjær Rasmussen og Sigs-gaard.

(Forespørgslen (nr. II) findes i tidenden sp. 499).

Formanden: Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.